

SPIS TRE CI

Spis tre ci w j zyku angielskim	15
---	----

Przedmowa	25
---------------------	----

Cz pierwsza. ZAGADNIENIA WST PNE

Rozdział I. POJ CIE SAMOBÓJSTWA	33
--	----

Rozdział II. CELE I ZADANIA SUICYDOLOGII	46
---	----

1. Instytucjonalizacja i profesjonalizacja nauki	46
2. Poznawcze i praktyczne zadania nauki	52
3. Przesłanki uzasadniaj ce powołanie nowej dyscypliny naukowej — suicydo- logii	59
4. Opis i charakterystyka zjawiska samobójstwa	61
5. Wyja nianie uwarunkowa zamachów samobójczych	63
6. Profilaktyka samobójstw	66

Rozdział III. STOSUNEK RELIGII DO SAMOBÓJSTWA	69
--	----

Rozdział IV. PROBLEM SAMOBÓJSTWA W POGL DACH FILOZOFÓW	77
--	----

Rozdział V. PRAWNE ASPEKTY SAMOBÓJSTWA	107
---	-----

Rozdział VI. SAMOBÓJSTWO JAKO PROBLEM KRYMINOLOGICZNY	113
---	-----

Cz druga. METODOLOGIA BADA SUICYDOLOGICZNYCH

Rozdział VII. CELE I KIERUNKI BADA SUICYDOLOGICZNYCH	121
--	-----

1. Wyodr bnianie suicydogennych układów sytuacyjnych (SUS)	121
2. Klasyfikacja typów Osobniczych Skłonno ci Samobójczych (OSS) i badanie ich powszechno ci	123

3. Ustalanie czy to ci suicydogennej koicydencji okre lonych SUS z okre lony- mi OSS.	125
4. Okre lanie uwarunkowa suicydalnych w skalach makro: spo lczestw, narodów, warstw i grup spo lczestnych.	127
5. Okre lanie wp ywów suicydogennych p lci, wieku, sytuacji rodzinnej oraz kombina- cji tych zmiennych.	130
6. Identyfikacja trendów, waha okresowych i cykli nasile zamachów samobój- czych.	138
7. Gromadzenie i klasyfikacja danych na tematy specyficzne i peryferyjne problematy- ki samobójstw.	141
8. Badania opinii publicznej w zakresie problematyki samobójstw.	148
9. Aktualna tematyka suicydologiczna bada opinii publicznej w Polsce.	150
10. Badania adekwatno ci antysuicydalnych przedsi wzi profilaktycznych.	156
11. Badania losów niedoszłych samobójców.	160
Rozdział VIII. DOBÓR JEDNOSTEK BADANIA.	162
1. Metody wyodr bniania populacji jednostek o osobniczych skłonno ciach samobój- czych (OSS).	162
2. Metody doboru prób reprezentuj cych populaq' jednostek z OSS.	165
3. Techniki substytucji wylosowanych jednostek niedost pnych.	167
4. Randomizacja prób dla wielozmiennowych projektów bada.	170
5. Wielko prób adekwatna wobec postulowanej wiarygodno ci i dokladno ci wyni- ków badania.	171
6. Zagadnienia jednorodno ci próby.	174
Rozdział IX. KONSTRUKCJA NARZ DZI BADAWCZYCH.	176
1. Wywiady i ich specyfika w zakresie suicydologii.	176
2. Kwestionariusze.	180
Rozdział X. ANALIZA UZYSKANYCH DANYCH.	185
1. Statystyki opisowe i metody ich tworzenia.	185
2. Szacowanie parametrów statystycznych — wnioskowania generalizuj ce.	196
3. Zasady statystycznej weryfikacji hipotez.	199
4. Wybrane typy hipotez statystycznych i zarys metod ich weryfikacji.	204
5. Komputerowa analiza statystyczna.	211
6. Analiza wariancji.	214
7. Regresja wielokrotna.	226
8. Analiza dyskryminacyjna.	228
9. Korelacje kanoniczne.	230
10. Analiza czynnikowa.	233
11. Analiza trendów — zmiennoci w czasie.	235
12. Dane jako ciowe i ich analiza.	237
13. Regresja logistyczna.	237
14. Analiza log-liniowa.	241
Rozdział XI. DANE RÓDŁOWE I ICH WYKORZYSTANIE.	245
1. ródła danych o tematyce suicydologicznej.	245
2. Typy publikowanych danych statystycznych.	247
3. Nowoczesne formy graficzne publikacji statystycznych.	252

Cz trzecia. SAMOBÓJSTWA W POLSCE I W NIEKTÓRYCH INNYCH PA STWACH

Rozdział XII. PODSTAWOWE DANE O ZAMACHACH SAMOBÓJCZYCH W POLSCE W LATACH 1994—2000.	277
1. Płe , wiek i stan cywilny samobójców.	280
2. Wykształcenie i pozycja społeczna samobójców.	284
3. Miejsce zamieszkania samobójców.	287
4. Motywy samobójstw.	290
Rozdział XIII. NAT ENIE ZJAWISKA SAMOBÓJSTW W SKALI ROKU.	293
1. Zjawiska o znacznym wpływie zmiennej kwartalnej na cz sto ich pojawiania si (tabela 12).	294
2. Wahania mi dzykwartalne a płe samobójców.	297
3. Wahania mi dzykwartalne a wiek samobójców.	297
4. Wahania mi dzykwartalne a techniki samobójcze.	299
5. Ró nice miesi czne w roku 2000.	300
Rozdział XIV. TYGODNIOWE I DOBOWE RYTMY SAMOBÓJSTW.	307
1. Dni tygodnia.	307
2. Pora dnia.	311
Rozdział XV WYRÓWNYWANIE WYKŁADNICZE W ANALIZIE SZEREGÓW CZASOWYCH — ZARYS METODY.	315
Rozdział XVI. PROGNOZY OPARTE NA TRENDACH LINIOWYCH PRZY ZASTOSOWANIU WYRÓWNA WYKŁADNICZYCH.	320
1. Ogół zamachów samobójczych.	320
2. Samobójstwa dokonane.	323
3. Samobójstwa m czyn dokonane i usiłowane.	324
4. Samobójstwa kobiet dokonane i usiłowane.	326
5. Skuteczne zamachy m czyn.	327
6. Skuteczne zamachy kobiet.	329
7. Samobójstwa na wsi (dokonane i usiłowane).	331
8. Zamachy samobójcze w małych miastach.	332
9. Zamachy samobójcze w miastach rdniej wielko ci.	333
10. Zamachy samobójcze w du ych miastach.	334
11. Samobójstwa pracowników fizycznych.	335
12. Samobójstwa pracowników umysłowych.	337
13. Samobójstwa osób pracuj cych samodzielnie.	339
14. Samobójstwa rolników.	340
15. Samobójstwa uczniów.	341
16. Samobójstwa studentów.	342
17. Samobójstwa bezrobotnych.	343
18. Samobójstwa pod wpływem alkoholu.	344
19. Samobójstwa pod wpływem narkotyków.	345
20. Samobójstwa według rytmów: tygodniowego i dobowego.	349

Rozdział XVIII. SAMOBÓJSTWA W NIEKTÓRYCH INNYCH

PA STWACH 363

Cz czwarta. ETIOLOGIA ZACHOWA SUICYDALNYCH

Rozdział XIX. MODEL MOTYWACJI ZACHOWA " SUICYDALNYCH.	369
Rozdział XX. OBYCZAJOWE UZASADNIENIE SAMOBÓJSTWA.	383
Rozdział XXI. ZAINTERESOWANIA PSYCHIATRII SAMOBÓJSTWEM.	392
Rozdział XXII. PSYCHOLOGICZNE PODEJ CIE DO ZAGADNIENIA SAMOBÓJSTWA.	423
Rozdział XXIII. SOCJOLOGICZNA INTERPRETACJA ZJAWISKA SAMOBÓJSTWA.	438
Rozdział XXIV. SUICYDOGENNE IMPLIKACJE ZESPOŁU STRESU POURAZOWEGO.	453
Rozdział XXV. ANALIZA ETIOLOGII SAMOBÓJSTW W OCENIE SPRAWCÓW NA PODSTAWIE BADA LISTÓW PO EGNALNYCH.	475
Rozdział XXVI. MECHANIZMY ZBIOROWYCH SAMOBÓJSTW CZŁONKÓW SEKT.	497
Rozdział XXVII. SUICYDOGENNE ASPEKTY SAMOTNO CI.	511
Rozdział XXVIII. ALKOHOL JAKO CZYNNIK RYZYKA SUICYDALNEGO.	522
Rozdział XXIX. SUICYDOGENNE ASPEKTY BEZDOMNO CI.	529
Rozdział XXX. MOTYWACJE SAMOBÓJSTW U OSÓB W OKRESIE DZIECI STWA, DORASTANIA I WCZESNEJ MŁODO CI.	537
Rozdział XXXI. UWARUNKOWANIA I MOTYWACJE ZACHOWA SUICYDALNYCH LUDZI W OKRESIE REDNIEJ DOROSŁO CI.	567
Rozdział XXXII. UWARUNKOWANIA ZACHOWA SUICYDALNYCH W OKRESIE PÓ NEJ DOROSŁO CI (STARO CI).	581
Rozdział XXXIII. SAMOBÓJSTWA W WOJSKU POLSKIM.	595
1. Ogólne dane o samobójstwach ólnierzy.	595
2. Niektóre wyniki bada autoagresji w wojsku.	597
3. Czynniki stresogenne wyst puj ce podczas słu by wojskowej.	603

1. Zakres zjawiska samobójstwa policjantów. 607
2. Stres w pracy policji jako czynnik suicydogenny. 612

Rozdział XXXV. SAMOBÓJSTWA WI NIÓW W ZAKŁADACH

KARNYCH. 624

1. Samobójstwa wi niów w Polsce. 624
2. Samobójstwa w zakładach karnych w innych krajach. 631

Rozdział XXXVI. BIOLOGICZNE UWARUNKOWANIA

SAMOBÓJSTW. 634

Cz pi ta. KRYMINALISTYCZNA PROBLEMATYKA SUICYDOLOGII

Rozdział XXXVII. MEDYCZNE RÓDŁA INFORMACJI

O SAMOBÓJSTWIE. 641

Rozdział XXXVIII. OGÓLNA METODYKA POST POWANIA

W PRZYPADKACH ZNALEZIENIA ZWŁOK. 650

Rozdział XXXIX. SPOSOBY ZAMACHU SAMOBÓJCZEGO. 664

1. Uwagi historyczne. 664
2. Poj cia wyj ciowe. 665
3. Trafno diagnozowania „zewn trznej” przyczyny samobójstwa. 665
4. Schemat informacji o cechach i stanach sprawcy zamachu. 669
5. Stopie naruszenia integralno ci cielesnej. 675
6. Sposób popełniania zamachu a ple sprawy. 676
7. Sposób popełniania zamachu a wiek sprawy. 681
8. Wiek sprawców a gwałtowno zamachu samobójczego. 684
9. Skuteczno zamachu samobójczego. 688

Rozdział XL. POWIESZENIE. 697**Rozdział XLI. ZADZIERZGNI CIE. 708****Rozdział XLII. SAMOBÓJCZE OTRUCIE. 714****Rozdział XLIII. SAMOBÓJSTWA DOKONANE ZA POMOC
BRONI PALNEJ. 725****Rozdział XLIV. SAMOBÓJSTWO SPOWODOWANE RANAMI
CI TYMI, KŁUTYMI LUB R BANYMI. 735****Rozdział XLV. SAMOBÓJCZE OBRA ENIA GŁOWY. 740****Rozdział XLVI. SAMOBÓJSTWO PRZEZ UTOPIENIE. 742****Rozdział XLVII. SKOK Z WYSOKO CI. 752****Rozdział XLVIII. SAMOBÓJSTWO PRZEZ PORA ENIE PR DEM
ELEKTRYCZNYM. 757**

Rozdział XLIX. SAMOSPALENIE	764
Rozdział L. SAMOBÓJSTWA W RUCHU DROGOWYM	769
Rozdział LI. SAMOBÓJSTWO ZŁO ONE	778

Cz szósta. PROGRAMY POMOCY OSOBOM PO USIŁOWANIU SAMOBÓJSTWA

Rozdział LII. OGÓLNE ZASADY POST POWANIA Z OSOBAMI PO USIŁOWANIU SAMOBÓJSTWA	785
Rozdział LIII. ZDARZENIA KRYTYCZNE I KRYZYSY W YCIU CZŁOWIEKA A ZACHOWANIA SUICYDALNE	802
Rozdział LIV. INSTYTUCJONALNE FORMY POMOCY W FAZIE KRYZYSU	822
Rozdział LV. RATOWANIE WOLI YCIA	840
Rozdział LVI. PSYCHOTERAPIA CR. ROGERSA	848
Rozdział LVII. TERAPIA STRATEGICZNA M. ERICKSONA	858
Rozdział LVIII. LOGOTERAPIA V.E. FRANKLA	865
Rozdział LIX. PSYCHOTERAPIA PRZEZ ROZWÓJ K. D BROWSKIEGO	869
Rozdział LX. KSZTAŁTOWANIE I ROZWIJANIE ZAINTERESOWA JAKO METODA PSYCHOKOREKCJI	880
Rozdział LXI. POST POWANIE ZAPOBIEGAWCZO-LECZNICZE WOBEĆ DZIECI I MŁODZIE Y PRZEJAWIAJ CYCH TENDENCJE SAMOBÓJCZE LUB PODEJMUJ CYCH PRÓBY SAMOBÓJCZE	885
Rozdział LXII. POMOC PSYCHOLOGICZNA PO SAMOBÓJCZEJ MIERCI UCZNIÓW	892
Rozdział LXIII. PROBLEM PONAWIANYCH ZAMACHÓW SAMOBÓJCZYCH	897

Cz siódma. SYSTEM ZAPOBIEGANIA ZAMACHOM SAMOBÓJCZYM

Rozdział LXIV. O POTRZEBIE ZAPOBIEGANIA SAMOBÓJSTWOM	905
Rozdział LXV. UJEMNE SKUTKI ZACHOWA AUTODESTRUKCYJNYCH JAKO PRZESŁANKA DZIAŁA PROFILAKTYCZNYCH	910
Rozdział LXVI. PROGRAMOWANIE PROFILAKTYKI A MOTYWY I WARUNKI ZACHOWA SUICYDALNYCH	917

Rozdział LXVII. PROFILAKTYCZNY PROGRAM MI DZYNARODOWEGO STOWARZYSZENIA ZAPOBIEGANIA SAMOBÓJSTWOM.	937
Rozdział LXVIII. ROLA HIGIENY PSYCHICZNEJ W ZAPOBIEGANIU AGRESJI	944
Rozdział LXIX. PSYCHOPROFILAKTYKA SUICYDOLOGICZNA U OSÓB W OKRESIE WIEKU PODESZŁEGO	960
Rozdział LXX. PROGRAMY ZAPOBIEGANIA SAMOBÓJSTWOM STOSOWANE W AMERYKA SKICH SZKOŁACH	969
Rozdział LXXI. ZAPOBIEGANIE SAMOBÓJSTWOM W WOJSKU	976
Rozdział LXXII. ZAPOBIEGANIE SAMOBÓJSTWOM POLICJANTÓW.	982
Rozdział LXXIII. ZAPOBIEGANIE SAMOBÓJSTWOM WI NIÓW.	985
Rozdział LXXIV. KRYMINALISTYCZNE METODY ZAPOBIEGANIA SAMOBÓJSTWOM	997

Cz ósma. POGL DY SPOŁECZE STWA POLSKIEGO NA PROBLEMATYK SAMOBÓJSTWA

Rozdział LXXV KONCEPCJA BADA EMPIRYCZNYCH. ICH REALIZACJA I GŁÓWNE WYNIKI	1005
1. Struktura ankiety	1005
2. Próba zało ona i zrealizowana	1008
3. Globalne wyniki badania	1010
4. Wpływ cech osobistych respondentów na tre ich odpowiedzi	1018
Rozdział LXXVI. UWARUNKOWANIA POGL DÓW PRZEZ PŁE	1019
1. Wpływ płci na pogl dy o podejmowaniu prób samobójczych jako przejawu zabu- rze psychicznych	1019
2. Wpływ płci na pogl dy na temat usprawiedliwiania zamachów samobójczych przez niektóre okoliczno ci	1022
3. Wpływ płci na pogl dy o motywach najcz ciej skłaniaj cych do samobójstwa	1023
4. Wpływ płci na cz sto obserwowania u siebie my li samobójczych	1024
Rozdział LXXVII. WPŁYW WIEKU NA POSTAWY WOBEC SAMOBÓJSTWA	1026
1. Wpływ wieku na pogl d, e samobójcy dotkni ci s wad psychiczn	1026
2. Wpływ wieku na akceptacj eutanazji	1027
3. Wprawy wieku na pogl dy o okoliczno ciach usprawiedliwiaj cych samobójstwa	1028
4. Wpływ wieku na pogl dy o najcz stszych motywach samobójstw	1030
5. Zwi zek wieku z do wiadzeniami osobistymi z dziedziny problematyki samo- bójczej	1032
6. Wpływ wieku na własne skłonno ci samobójcze	1033

Rozdział LXXVIII. RÓL NICOWANIE POGŁ DÓW NA PROBLEMATYK SAMOBÓJSTW PRZEZ POZIOM WYKSZTAŁCENIA.	1035
1. Samobójstwo z moralnego punktu widzenia	1035
2. Poziom wykształcenia a pogl dy na eutanazj	1036
3. Wpływ poziomu wykształcenia na pogl dy na temat kondycji psychicznej samo- bójców.	1036
4. Wpływ poziomu wykształcenia na uznawanie niektórych okoliczno ci za usprawie- dliwiaj ce zamachy samobójcze.	1037
5. Wpływ poziomu wykształcenia na pogl dy dotycz ce najcz stszych motywacji samo- bójstw.	1039
6. Poziom wykształcenia a osobiste do wiadczenia zetkni cia si z problematyk samobójcz.	1041
7. Wpływ poziomu wykształcenia na własne skłonno ci samobójcze.	1042
Rozdział LXXIX. ZWI ZEK POGŁ DÓW NA TEMATY SUICYDALNE Z MIEJSCEM ZAMIESZKANIA.	1044
1. Moralny punkt widzenia na samobójstwa a miejsce zamieszkania	1045
2. Wpływ miejsca zamieszkania na pogl dy na temat kondycji psychicznej samo- bójców.	1046
3. Miejsce zamieszkania a akceptacja eutanazji.	1047
4. Miejsce zamieszkania a pogl dy na okoliczno ci usprawiedliwiaj ce samo- bójstwo.	1048
5. Miejsce zamieszkania a postrzegana najcz ciej motywacja samobójstw.	1049
6. Miejsce zamieszkania a osobiste zetkni cie si z samobójstwami i zamiarami samo- bójczymi.	1052
7. Miejsce zamieszkania a własne skłonno ci samobójcze.	1053
Rozdział LXXX. WARUNKOWANIE POGŁ DÓW I DO WIADCZE Z ZAKRESU PROBLEMATYKI SUICYDALNEJ PRZEZ POŁO ENIE MATERIALNE RESPONDENTÓW.	1055
1. Zwi zek warunków materialnych z ocenami samobójstw z moralnego punktu wi- dzenia	1055
2. Pogl dy na kondycj psychiczn samobójców a pogl dy na własne warunki mate- rialne.	1056
3. Pogl dy na eutanazj w zale no ci od warunków materialnych.	1057
4. Okoliczno ci usprawiedliwiaj ce zamachy samobójcze w oczach ludzi b d cych w ró nych warunkach materialnych.	1058
5. Zwi zek mi dzy poło eniem materialnym a postrzeganiem najcz stszych motywów samobójstw.	1060
6. Warunki materialne a do wiadczenia osobiste ze sfery suicydalnej.	1063
7. Wpływ poło enia materialnego na własne skłonno ci samobójcze.	1064
Rozdział LXXXI. WARUNKOWANIE POGŁ DÓW W KWESTIACH SUICYDALNYCH PRZEZ STOSUNEK DO RELIGII.	1066
1. Pogl dy religijne a moralny punkt widzenia na samobójstwa	1066
2. Przekonania religijne a pogl dy na kondycj psychiczn samobójców.	1067
3. Współwarunkowanie przez przekonania religijne pogl dów na eutanazj	1068
4. Wpływ deklarowanych przekona religijnych na okoliczno ci mog ce usprawiedli- wia zamachy samobójcze.	1068

5. Przekonania religijne a najcz. ciej postrzegane motywacje samobójstw.	1070
6. Przekonania religijne a do wiadczenia osobiste w sferze suicydalnej.	1073
7. Zwi zek przekona religijnych z własnymi skłonno ciami samobójczymi.	1074

Wykaz „okienek” problemowych

Zamachy samobójcze dokonywane bezpo rednio po dokonaniu zabójstwa.	375
Skala Depresji Hamiltona.	400
O metodach samobójstw lekarzy, personelu medycznego i pokrewnych grup zawodo- wych.	445
Zwi zek traumatyzacji z usiłowaniami samobójstwa.	454
Zamachy samobójcze zaniedbanych społecznie dzieci i młodzie y.	540
Zjawisko paktów samobójczych w ród młodzie y.	553
Wyja nienie samobójstwa. Trudne zadanie dla policji.	652
Zamaskowane zabójstwa.	658
Samobójcze powieszenie czy upozorowane samobójstwo?.	699
Samobójstwo przez powieszenie upozorowane na zabójstwo.	703
Uduszenie za pomoc torebek plastikowych.	709
Samobójcze zatrucie chloroformem.	717
Samobójcze strzały doustne osób nosz cych protezy z bowe.	726
Zabójstwo czy samobójstwo: przypadki zastrzelenia przez policjantów osób chc cych popelni samobójstwo przez sprowokowanie.	729
mier w wannie.	748
Pralka jako narz dzie samobójstwa.	759
Niezwykły przypadek samobójstwa.	781
Profilaktyka samobójstw u chorych z depresj.	933